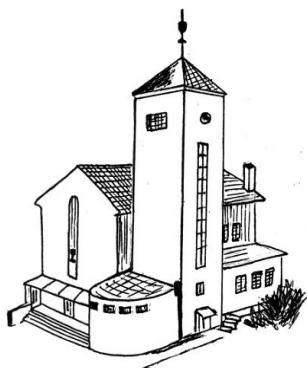

Podzimní Sborové listy 2016

Českobratrská církev evangelická, sbor Mšeno u Mělníka

Ne král, ne veřejný činitel, ale Hospodin

„Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije. Hospodin je spravedlivý ve všech svých cestách, milosrdný ve všech svých skutcích. Hospodin je blízko všem, kteří volají k němu, všem, kdo ho volají opravdově.“ Žalm 145,15-18

Žalmista, snad přímo král David, chválí Hospodina, Boha Izraele. Pro člověka v našich končinách možná poněkud zvláštní pohled. Král má přeci svoji moc, své služebnictvo a další možnosti, které obyčejní lidé nemají. Nač ještě potřebuje Hospodina, nějakého boha? Zvláštní. Ale je to tak. Pro nás Čechy možná nepochopitelná tradice, vnímáme-li, jak lidé veřejného života jsou často samolibí. Nebo se najdou i někteří přímo arogantní úředníci. Nejraději by vás zadupali do země. Chtějí vás svrchovaně poučovat místo toho, aby vás zdvořile vyslechli a pomohli vám.

Ale vraťme se ke královskému poselství. Ne král, ne veřejný činitel, ale Hospodin je onou nadějí, ke které všichni vzhlížejí s nadějí. Vize podepřená zkušeností Izraele, jehož kmeny putovaly čtyřicet let z Egypta – ze země otroctví - do země zaslíbené. A když už lidé měli

hlad a žízeň a pokukovali zpátky do Egypta k zotročujícím plným hrncům masa, sesílal jim Hospodin každý den manu – chléb z nebe. A když Mojžíš na Hospodinův pokyn uhodil holí do skály, vytryskla voda. Zázrak na cestě z otroctví ke svobodě.

Žalmista chválí Hospodina za to, že dává lidem pokrm. I my dostáváme pokrm a hlad nám v dané chvíli rozhodně nehrozí. Přesto paradoxně - v době, kdy jsme nasyceni a máme se materiálně dobře, často slyšíme hlasy nespokojenosti, strachu, obav... U někoho je to možná touha, aby se měl po hmotné stránce ještě lépe. Nejsou to však určitě všichni z těch, kteří si postýskávají. Co nám schází, proč si stěžujeme?

Možná si začínáme uvědomovat, že nám schází něco víc, co k životu potřebujeme. Něco, co by naplňovalo naše nitro jinak než chlebem a masem či pocitem hmotného dostatku. Žalmista oceňuje, že Hospodin dává lidem obživu a potravu. Ale to není všechno. On je také spravedlivý a milosrdný. A zde nestačí toto konstatovat, ale můžeme se každý sám za sebe zeptat. Dovedu být k sobě i druhým lidem spravedlivý? Dovedu být milosrdný v tom, co já sám dělám?

Král David nám ukazuje cestu, kdy v pokoře vyvyšuje ne sebe, ale Hospodina – svého Boha a Krále. Toho, který miluje spravedlnost, ale nenávidí svévoli. Toho, který nejen obdařil naši zemi silou plodnosti, takže i letos se urodilo mnoho dobrých věcí, ale který je duchovním zdrojem Spravedlnosti, Lásky, Pravdy a Milosrdenství. Nejen chlebem živ je člověk.

Michal Šimek

Bohoslužby ve skalách- vzpomínka na horolezce Luboše Martínka

Mšeno – „Bylo to dobré rozloučení s Lubošem“, konstatoval na vrcholu skály na Vyhlídkách u Romanova německý horolezec Hans Nescheida ve chvíli, když si podával ruku se mšenským evangelickým farářem Michalem Šimkem. Byla sobota 10. září odpoledne před půl pátou. Právě skončily bohoslužby ve skalách. Na kazatelnu vystoupila řada horolezců, kteří se přišli symbolicky rozloučit se svým spolulezcem, přítelem a kamarádem – Lubošem Martínkem – ten zemřel letos na jaře v březnu. Při zápisu do vrcholové knížky zjistili, že Luboš Martínek vystoupal na tuto skálu naposledy právě před dvaceti lety.

Petr Pavelka - mšenský horolezec a člen místního evangelického sboru se s farářem Michalem Šimkem dohodli, že letošní – dá se říci, že již tradiční bohoslužby ve skalách -budou vedle připomínky 600. výročí upálení Jeronýma Pražského věnovány pietní vzpomínce na L. Martínka.

Bohoslužeb se za slunného a teplého odpoledne zúčastnily na čtyři desítky návštěvníků. Mezi nimi také dva ve své vrcholné éře vynikající lezci na pískovcových skalách Českosaského Švýcarska – Johannes Munde a Hans Nescheida. S ohledem na jejich přítomnost byly vybrané biblické texty čteny paralelně také německy.

V první části bohoslužeb, která byly zahájeny Husovou písní Jezu Kriste, štedrý kněz, se farář Šimek soustředil na připomínku životního osudu Husova přítele Jeronýma Pražského, který byl upálen v Kostnici 30. května 1416. Zdůraznil Jeronýmovu vzdělanost a jeho umění diskutovat, které uplatnil na předních univerzitách v Evropě – např. Oxford, Sorbonna, Heidelberg, Kolín nad Rýnem, Vídeň. V diskusích provokoval a získal si řadu nepřátel, kteří ho vzhledem k jeho obdivu k anglickému učenci Janu Viklefovi považovali za kacíře.

Vždy, když se dostal do problému a hrozilo mu uvěznění, utekl. Při svém posledním útěku z Kostnice v roce 1415, kam přijel podpořit svého přítele Jana Husa, byl nedaleko českých hranic zatčen.

Po Husově upálení Jeroným podlehl silnému tlaku a Viklefovo a Husovo učení odvolal. Tím si zachránil život. Ale jenom nakrátko. Některým jeho zavilým nepřátelům se to nelíbilo, takže obvinili některé členy rozhodčí komise, že přijali úplatek od krále Václava IV., aby Jeronýma neposlali na hranici. Nově vytvořená komise složená se skutečných Jeronýmových nepřátel ho vyšetřovala tak, že při veřejném slyšení 26. května 1416 se opět přihlásil k Husovu učení a doznal, že ho odvolal ze zbabělosti – ze strachu z ohně. Načež byl odsouzen a 30. května 1416 upálen.

Jeronýmovu osobnost i smrt zhodnotil jeden z jeho mírnějších odpůrců – Poggius – slovy: „Tímto způsobem zahynul muž nadmíru znamenitý. Díval jsem se na skonání jeho, spatřil jsem vše, co se dalo. Buďto že nevěra, nebo neústupnost u příčině byla, věru muž ten umřel vždy co pravý filosof. Farář Šimek zdůraznil dvě věci, které i pom staletích mohou být pro nás dnes aktuální. V první řadě způsob, jak se tehdy lidé dovedli i pochvalně vyjádřit o svých protivnících. Ve srovnání s tím je dnes úroveň české politické kultury, kde se každý snaží za každou cenu své politické soky očerňovat a pomlouvati nižší. A v neposlední řadě zdůraznil Jeronýmovo vynikající vzdělání, které získal poctivým a usilovným studiem. Dnes jde lidem často jenom o to, aby získali papír, že dostudovali a mají titul. I tehdy se dal titul získat nečestným

způsobem srovnatelným s absolvováním plzeňské právnické fakulty. Jeroným však šel poctivou cestou.

V druhé části bohoslužeb byla pozornost věnována vybraným vzpomínkám na Luboše Martíka, které Michal Šimek přečetl. Šlo o stručný životopis sestavený na základě ústního podání Aleny Oupické a Jiřího Hnilici. Připomněli, že Luboš byl vynikající umělecký kovář, který např. zhotovil vstupní bránu hradu Kokořina, či s podílel na některých kovových výzdobách na Staroměstském náměstí v Praze. Z textu Petra Pavelky se posluchači dozvěděli jména řady Lubošových spolezce, z nichž mnozí jako např. Jaroslav Chrtěk či Jiří Hnilica zde byli přítomni.

Miluška Fróna Bělinová připomněla dlouhé noční rozhovory, které s Lubošem vedla o knihách, politice či charakteru lidí. Německy i česky zazněla vzpomínka německých horolezeckých přátel, kteří se s Lubošem spřátelili i přesto, že on neuměl německy a oni jenom málo česky. Připomněli setkání nejenom na skalách, ale i v Lubošově mšenské kovárně, kde jim opravoval nebo i koval horolezecké náčiní. Svoji vzpomínku zakončili pozdravem Horám Zdar Luboš.

Lubošův dlouholetý přítel a spolezce Petr Pavelka připomněl, že Luboš se stal po Karlu Bělinovi druhým mužem v České republice v počtu prvovýstupů na skalách (kolem 2500). Zdůraznil, že Luboš nám chybí až nyní svou nepřítomností. Ocenil jeho citlivou povahu a vyslovil přesvědčení, že jeho duch nás bude provázet dál na tvých skalách a chránit naše vzpomínky. Během těchto vzpomínek zazněla Lubošova oblíbená píseň – „Až na vrcholky hor“ od Věry Martinové.

V závěru bohoslužeb připojil svoji vzpomínku Michal Šimek. Popsal, jak poznal, že Luboš je věřícím člověkem, tak ho doposud neznal. Stalo se to asi dva týdny před jeho smrtí, když Luboš s radostí M. Šimkovi oznámil, že jeho dobrá známá – horolezkyně Jiřina Dienstbierová (dcera pověstného československého horolezce Radana Kuchaře) se probrala v liberecké nemocnici z bezvědomí asi dvě hodiny poté, co za její uzdravení byla sloužena mše ve strahovském klášteře v Praze. Na Šimkovo konstatování, že i on jako nevěřící člověk toto respektuje, rozčileně konstatoval, že on je přece věřící člověk a byl pokřtěn v katolické církvi. Taková vzpomínka je na celý život.

Z ohlasů na konání bohoslužby je patrné, že tato akce měla smysl. Bohoslužby na skalách se budou konat i příští rok.

-sim-

Vyšlo v měsíčníku Mšensko 10/2016

Krátce

Členka mšenského evangelického sboru – sestra Marie Ernstová ze Skramouše č. 27 – zemřela v pátek 1. července 2016 ve věku nedožitých 76 let. Poslední rozloučení se konalo ve mšenském evangelickém kostele ve čtvrtek 7. července. Čest její památce!

xxx

Emeritní farář Českobratrské církve evangelické z Mělníka Josef Kejř zemřel neočekávaně ve čtvrtek 30. června 2016 ve věku nedožitých 80 let. Rozloučení a poděkování za jeho život se konalo v evangelickém kostele na Mělníce v pátek 8. července. Josef Kejř v několika obdobích působil též jako administrátor mšenského evangelického sboru. Pohřbu se zúčastnilo i několik členů mšenského sboru. Čest jeho památce!

xxx

Skupina mládeže z evangelického sboru z Hvozdnice u Prahy vedená farářkou Vendulou Kalusovou přespala z pondělí 22. na úterý 23. srpna 2016 na evangelické faře ve Mšeně. Farář Michal Šimek jim ve stručnosti popsal dějiny mšenského evangelického sboru. Zavedl je také k budově bývalého utrakvistického kostela sv. Jana (dnešní hasičská zbrojnice). Ve stručnosti jim přiblížil osudy posledního utrakvistického mšenského kněze Abrahama Heřmana a jeho syna Augustina, který se stal proslulým ve Spojených státech zhotovením map Virginie a Marylandu.

xxx

Během září byly obloženy a vymalovány záchody v kostele i v přízemí na faře celkovým nákladem 15 428,60,- Kč. _____

xxx

Sedm dětí se začalo scházet ve dvou skupinách (úterý a pátek) na biblickém kroužku na evangelické faře.

xxx

Bývalý mšenský farář Ondřej Kováč, který žije se svojí rodinou v Jindřichově Hradci, navštívil o víkendu 1.- 2. října se svým synem Timoteem mšenský evangelický sbor. Při té příležitosti v neděli 2. října při bohoslužbách kázal. Po bohoslužbách se v rámci sborového oběda konala s bývalým mšenským kazatelem beseda.

xxx

Konvent Poděbradského seniorátu se uskuteční v sobotu 5. listopadu v evangelickém sboru ve Velenicích. Mšenský evangelický sbor zde budou zastupovat Josef Maincl a Michal Šimek.

Michal Šimek.

Doporučená četba

Světlana Alexijevičová: Doba z druhé ruky: konec rudého člověka Pistorius & Olšanská, Příbram 2015

Světlana Alexijevičová, ukrajinsko-běloruská spisovatelka a novinářka v tomto téměř pěti set stránkovém dokumentárním románu zaznamenává období rozpadu Sovětského svazu. Knihu tvoří úryvky stovky rozhovorů, které novinářka sbírala řadu let. Vytvořila specifický žánr, nazývaný některými kritiky „románem hlasů“. To, co tuto knihu dělá tak výjimečnou, je však úžasná schopnost autorky proměnit lidské vzpomínky v příběhy, nad nimiž se tají dech.

Spisovatelka, kromě mnoha dalších ocenění, získala v roce 2015 Nobelovu cenu za literaturu.

Ljudmila J. Ulickaja: Zelený stan Nakladatelství Paseka, Praha 2016

Také tento román vypráví, jak se historické události Sovětského svazu podepsaly na konkrétních lidských životech. Děj se začíná odvíjet v době tání, které nastalo po Chruščovově kritice kultu Stalinovy osobnosti a následného utužování poměrů v SSSR šedesátých a sedmdesátých let dvacátého století. L. Ulickaja sahá k metodě prolínajících se příběhů, zachycujících životní dráhy tří mladých hrdinů, básníka, klavíristy a fotografa, kteří se zapojují do činnosti v disidentské komunitě. Jejich cesty se postupně rozdělují, ale přesto, ocitne-li se některý z nich v nouzi, jsou schopni si navzájem nezištně pomáhat. Zelený stan je však také kniha o umění a literatuře. Pro postavy Zeleného stanu je umění, a především literatura světem svobody, místem, kde jsou uchovávány původní hodnoty, oblast, v níž může být člověk i přes vše obklopující marasmus svobodný.

Benjamin Kuras: Jak zabít civilizaci Vydal Eminent Praha, 2015

Schyluje se k zániku evropské civilizace, srovnatelném s pádem Římské říše? Možná, že si kladete stejnou otázku. Autor se zamýšlí nad dějinami a vývojem naší civilizace a konstatuje, že západní svět svým sebedrskáčstvím a politickou korektností ztrácí pud sebezáchovy. Abychom naši kulturu zachovali, je potřeba vrátit se k duchovním

židovským a křesťanským hodnotám. Bez nich naše civilizace začne odumírat. Spisovatel však neztrácí naději: „Západní civilizace má nebývalou schopnost regenerace. Přežila sedm set let okupace a staletí válek, vstala z hrobu po téměř totálním srovnání se zemí..... Přežila to všechno díky víře ve smysl a hodnoty.“

Benjamin Kuras: Poslední naděje civilizace

Vydal Eminent Praha, 2016

Navazuje na bestseller Jak zabít civilizaci: „Ještě jsme všechny šance přežít na tomto kontinentě jako svobodní lidé nepromarnili. Zkusme to těmito metodami ...“ Benjamin Kuras reaguje na imigrační vlnu v roce 2015 a nabízí 16 zásad, které mohou vést k řešení složité situace.

Martin Reiner: Básník: román o Ivanu Blatném

Vydal Torst Praha, 2014

Román o Ivanu Blatném je možná trochu zavádějící název, protože styl, jakým je „Básník“

napsaný, má blíž spíše k literatuře faktu nebo monografii. Nicméně šesti set stránková kniha

Martina Reinera se čte jedním dechem jako román.

Ivan Blatný zažil v Československu nejprve velkou literární slávu, před válkou se o něm mluvilo jako o „českém Rimbaudovi“. Po jeho emigraci do Velké Británie roku 1948 bylo jeho jméno málem vymazáno z českých literárních dějin. Reiner popisuje počátky surrealismu, vliv totalit na literaturu, básnickovu emigraci a desítky let trvající izolaci v ústavech i jeho horečné psaní. Vedle nevšedního života Ivana Blatného se čtenář také dozví mnohé o britské imigrační a sociální politice i o psychiatrické praxi, kde jeden z největších lyriků 20. století zemřel víceméně zapomenut. Martin Reiner se poezíí a osudem básníka zabýval celých 30 let. Propátral tisíce jeho veršovaných záznamů, objevil zapomenuté svědky, dokumenty, navštívil snad všechna místa, kterými básník prošel. Je to obdivuhodně zpracovaný životopis.

Alena Mašťálová

Jsme součástí Evropy od začátku její historie – koncert Jaroslava Hutky

Mšeno - Slovy o tom, že jsme součástí Evropy od začátku její historie, vyjádřil své přesvědčení v třetí zářijovou sobotu zpěvák Jaroslav Hutka před pěti desítkami návštěvníků koncertu v evangelickém kostele ve Mšeně. Připomenul tradici Cyrila a Metoděje a zahájil písní Minulost mává nám.

Hutka doložil naši přináležitost k Evropě a evropské kultuře rovněž svými poznatky z oblasti divadla: „*Spisovatel Ionescu došel k absurdnímu divadlu přes moravské balady. My tyto moravské písně neznáme. Ale ony vešly hlavním vchodem do světové literatury,*“

Koncert měl svoji tradiční strukturu – moravské balady ze Sušilovy sbírky obohacené o české lidové písně z Erbenovy sbírky, žalmy J. A. Komenského, písně z doby disentu a také skladby ze současné doby. Mezi jednotlivými písněmi vzpomínky a vyprávění a také aktuální komentáře k současnosti.

Hutka zazpíval i svoji nejnovější píseň „Pravda je temná jako propast“, v které reflektuje návrat nacionalismu a problémy uprchlíků a islámu. Na to konto dodal: „*Tyto problémy v podání politiků jsou kouřovou clonou něčeho jiného.*“

Zazněla i píseň z roku 1976, kterou vystupující zazpíval v loňském roce při odhalení Masarykova monumentu v Rotterdamu. Jmenuje se „Tady domov mám.“ Jde o odpověď na otázku české hymny Kde domov můj? Týká se českého skladatele Františka Škroupa, který složil k této hymně hudbu a je pochován na hřbitově v Rotterdamu. Hutka připomněl méně známá fakta o této osobnosti. Poté, co byl Škroup jako vedoucí německé pražské opery v 50. letech 19. století vyhnán z Prahy, vedl na pozvání rotterdamských podnikatelů a občanů místní operu, kterou v té době založili.

Skladatel byl vyhozen, protože v době Bachova absolutismu napsal pro pražskou německou operu skladbu Wassergeist - o tom, jak mošští duchové vystoupili z moře a Holanďany inspirovali k vítěznému boji proti Habsburkům.

Svůj koncert J. Hutka zakončil tradičními písněmi jako Havlíčku, Havle a Náměšť.

Koncert se konal v rámci dnů evropského dědictví. Na jeho pořádání se podílel mšenský evangelický sbor ve spolupráci s městem Mšeno.

Michal Šimek

Vzpomínkový večer s Kamilou Moučkovou

Konal se v sobotu 20. srpna na koupališti ve Mšeně. V jeho rámci se svými vzpomínkami vystoupil plukovník v.v. Zbyněk Čerovský, který z vojenského hlediska zhodnotil sovětskou okupaci. Sám ji prožil jako zástupce velitele letiště v Hradci Králové – Pouchově. Na jeho vystoupení navázala paní Kamila Moučková. Přiblížila sovětskou okupaci z pohledu televizní hlasatelky zajišťující zpravodajství pro občany tehdejšího Československa. Vystoupení besedujících byly provázána scénickými kolážemi s texty Petra Šabacha a Milana Kundery v podání Divadelního sdružení Mšeno. V osobité úpravě tria Shoda okolností z Prahy zazněly písně Karla Kryla. Vzpomínkový večer, kterého se zúčastnilo na osmdesát lidí, moderoval mšenský evangelický farář Michal Šimek. Uspořádal ho mšenský evangelický sbor ve spolupráci s městem Mšeno. Přinášíme dva články z Mělnického deníku přibližujícími atmosféru večera:

Bývalá hlasatelka Kamila Moučková vzpomínala ve Mšeně na sovětskou okupaci

Mšeno – Vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa Kamile Moučkové a její rodině změnil život.

„Kokořínské údolí je pro mě srdeční záležitostí. Moc ráda se vracím i do ospalého městečka Mšena," říkala v prostorách mšenského koupaliště Kamila Moučková.

Legendární televizní a rozhlasová hlasatelka, která jako první ohlásila z obrazovky Československé televize vpád vojsk Varšavské smlouvy na území Československa, tam vzpomínala právě na srpen 1968. Na období, které nejen jí, ale i mnoha dalším lidem změnilo život.

Kamile Moučkové bylo tehdy čtyřicet let a byla matkou tří dětí.

„Jednadvacátého srpna v půl čtvrté ráno mě vzbudil drnčící telefon.

Volali mi Jirka Dienstbier a Věrka Šťovičková, v té době redaktori Československého rozhlasu, aby mi řekli, že na nás nalítávají Rusové a z letiště Ruzyně najíždějí tanky a obrněné vozy. Vzbudila jsem syna Ondřeje a odvezla jsem ho do Střešovic. Pikantní na tom je, že jeho otec doktor Moučka, který byl šéflékařem Ústavu leteckého zdravotnictví, vůbec nevěděl, co se děje," vzpomínala Kamila Moučková, která cestou ze Střešovic do sídla televize spatřila jednu z prvních obětí sovětské okupace.

„Zastavila jsem u benzínové pumpy u bývalého ÚV KSČ. Na druhé straně ulice jsem viděla obrněné vozy a hlouček lidí, kteří stáli nad prvním mrtvým. Nedovedete si představit, co to se mnou, mámou tří dětí, udělalo," přiblížila své otřesné zážitky pamětnice.

Pak pokračovala do televize, kde začala občany informovat o aktuálním dění v hlavním městě.

„Nebyly to žádné televizní noviny, ale služba občanům. Naši reportéři se rozběhli do ulic a nosili mi na stůl zprávy o tom, co se kde děje, kde se střílí. Informovala jsem lidi, kam nemají chodit, že se o těch věcech jedná na nejvyšší úrovni, aby se nevydávali v nebezpečí. Tak to pokračovalo až do půl jedenácté."

Pak začalo jít do tuhého. Hlasatelka dostala signál od kameramana, aby se podívala na monitor. „V něm jsem viděla, že za mnou stojí dva sovětští vojáčky a míří mi samopaly pod lopatky. Nějaký důstojník na mě křičel, abych hned skončila. Věděla jsem ale, že jakmile opustím studio, už mě tam nepustí. Četla jsem dál, co mi přišlo pod ruku. Pak mě ale začali samopaly šťouchat do žeber a vyvedli mě ze studia," líčila návštěvníkům mšenského vzpomínkového večera Kamila Moučková, která se jen tak nevzdala.

Strach prý neměla. „Ne však proto, že bych byla tak statečná. Byla jsem neuvěřitelně rozzlobená, že si ti hajzlové dovolili překročit hranice našeho samostatného státu. Před třemi lety jsem dostala cenu Arnošta Lustiga za statečnost, ale já jsem vůbec nebyla statečná," pokračovala první dáma Československé televize, která letos oslavila osmaosmdesáté narozeniny.

Po vyvedení z televizního studia Kamila Moučková vysílala ještě týden ilegálně z hloubětínské Tesly. „Byl to lepší bramborový sklep, kterému se říkalo atomový kryt. Byla jsem hermeticky uzavřená ve studiu, kde jsme byli zpocení jako dveře od chléva. Ale museli jsme vysílat."

Po příchodu prezidenta Husáka na Hrad dostala Kamila Moučková hodinovou výpověď.

„Nastala moje jednadvacetiletá anabáze. Milí Rusáci mi ukradli jednadvacet let života," konstatovala bývalá hlasatelka, která pak nemohla sehnat žádnou pořádnou práci. „Nemysleli jsme si, že to může trvat tak dlouho, říkali jsme si, že to bude trvat tak rok. Nastaly deprese, problémy se zaměstnáním. Chvilí jsem dělala v kantýně, chvíli jsem myla schody v asi pěti barácích. Ale ani to mi nenechali, takže jsem pak deset let lepila igelitové pytlíky. Přitom jsem si zničila páteř, protože ty role vážily padesát kilo," řekla Kamila Moučková, kterou její těžkou životní situaci pomáhal překonávat její tehdejší partner, herec Jiří Zahajský, který se shodou okolností narodil ve Mšeně.

Ačkoli to Kamila Moučková neměla v životě zrovna jednoduché, nezatrpkla. „Je mi osmaosmdesát, a když se za sebe podívám, mám za sebou čisto. Je to krásný pocit. Nikdy jsem nikomu vědomě neublížila, nikoho jsem nepodrazila, nikoho neudala," řekla na závěr jedna z nejznámějších televizních hlasatelek.

V rámci vzpomínkového večera se v dobově laděných vstupech představili i mšenští divadelníci a písně Karla Kryla zahrála skupina Shoda okolností.

Odkaz na internetovou verzi článku z 24.8. 2016:

http://melnicky.denik.cz/kultura_region/byvala-hlasatelka-kamila-mouckova-vzpominala-ve-msene-na-sovetskou-okupaci-20160824.html

Jiří Říha

Vyšlo v Mělnickém deníku ve čtvrtek 25. srpna 2016

Plukovník Zbyněk Čeřovský zažil okupaci na letišti v Hradci Králové

Mšeno – Protestoval proti okupaci, podepsal Chartu 77. Pak přišel o všechnen majetek.

Mezi odvážnými lidmi, kteří se snažili brojit proti sovětské okupaci Československa, byl i plukovník letectva Zbyněk Čeřovský. Své vzpomínky na srpen roku 1968 vylíčil návštěvníkům vzpomínkového večera na mšenském koupališti.

Okupaci zažil na letišti v Hradci Králové, kde tehdy sloužil. „Sověti obsadili kompletní síť našich letišť s velitelstvím frontové letecké armády, které bylo umístěné právě v Hradci Králové. Přilétli tam 21. srpna kolem půl šesté ráno z polského letiště Žagaň," vyprávěl Zbyněk Čeřovský, podle něhož byla pro okupanty nejdůležitější desátá letecká armáda. Ta velela celému uskupení československého vojenského letectva, které mělo k dispozici asi patnáct set bojových letadel. Zbyněk Čeřovský, který byl tehdy zástupcem velitele letiště, přijel na velitelství kolem třetí hodiny ranní. S kolegy čekal, co se bude dít, protože informace o okupaci už měl. „Nechal jsem vypnout všechny radary a spojovací zařízení, takže Sověti přistávali úplně naslepo," připomněl plukovník Čeřovský.

Sovětská letka, která do Hradce dorazila, nebyla schopna dál nic podnikat. Navíc neměla palivo.

„Když nás obsazovali, přihodila se jim totiž nepříjemná věc. Jejich technický prapor, který letku zabezpečoval, se na letiště nedostal, protože si lidé na Trutnovsku lehli na mosty a vozy nemohly dál. Pluk, který přilétl na naše letiště, tak byl bez paliva, bez výzbroje i bez vody a jídla. Nebyl bojeschopný," vzpomínal plukovník Čeřovský, podle něhož piloti i velitelé letectva, které v Hradci přistálo, letiště důkladně znali. Už tři měsíce před okupací si ho totiž prověřili. „V květnu u nás byli na spojeneckém cvičení, v rámci něhož si vyžádali mapy i systém velení a spojení. Upřesnili si dislokace letectva a věděli, jak jsou naše letiště vybavena."

Zbyněk Čeřovský málem přišel o život, když se na letiště dostavily polské okupační jednotky, které se prý chovaly podobně jako gestapo za války.

„Poláci obsadili velitelská stanoviště a převezli nás k hangáru. Stáli jsme před ním s rukama za hlavou a oni na nás mířili samopaly. Asi po dvaceti minutách toho nechali.“

Za to, že se plukovník Čerovský postavil proti okupaci a neposkytl okupantům vůbec žádnou technickou ani materiální podporu, byl z armády bez náhrady vyhozen.

Po několika letech věznění a po ztrátě majetku se musel i s rodinou vystěhovat do Spolkové republiky Německo. Nyní žije s manželkou Libuší v jejím rodném Mšeně.

Odkaz na internetovou verzi článku z 24.8. 2016:

http://melnicky.denik.cz/kultura_region/plukovnik-zbynek-cerovsky-zazil-okupaci-na-letisti-v-hradci-kralove-20160824.html

Jiří Říha

Vyšlo v Mělnickém deníku ve čtvrtek 25. srpna 2016

Jak číst proroky ?

1. *„Běda městu, které hubí, vzpurnému a potřísněnému!*
2. *Poslouchat nechce, napomenutí nepřijímá, nedoufá v Hospodina, nepřibližuje se k svému Bohu.*
3. *Jeho velmožové jsou uprostřed něho jako řvoucí lvi, jeho soudcové jako vlci za večera, do jitra nenechají nic neohryzaného;*
4. *jeho proroci jsou chvastouni, muži věrolomní, jeho kněží znesvěcují, co je svaté, znásilňují zákon“*

Sofoniáš 3,1-4

Nejlíp udělám, když hned přiznám, že to nevím. Ne že bych na tom byl podstatně lépe, když čtu evangelia či epištoly, ale přeci jenom v jejich případě jde o dobu, o které se toho ví mnohem víc, jednak z dobových zdrojů, jednak z historického bádání. Hlavně však: rané křesťanské spisy stojí na počátku dlouhé a nepřerušené tradice, v níž jsem byl vychován a

do které jsem vrostl už od dětství. Je to tedy, přes všechny cizoty, pořád můj svět.

Svět starozákonních proroků (navíc předexilních v případě Sofoniáše) je úplně jiný svět. Něco málo se ví o „mezinárodně“ politické situaci regionu před koncem samostatnosti Judského království, ale nic o stavu společnosti, jak se sama vnímala, například ve srovnání s okolními zeměmi a zemičkami. Panovala v zemi „blbá nálada“, nebo spíš spokojenost s tím „jak to je“? Nevíme, nakolik bylo či nebylo v tehdejší společnosti živé vědomí výlučnosti „vyvoleného“ národa, nebo zda spíš převažovalo „multikulturní setkávání“. Knihy 2. Královská. a

2. Paralipomenon svědčí pro to druhé. Pokus krále Joziáše o reformu kultu likvidací všech symbolů a praktik cizího původu ukazuje, že jich bylo hodně. Hlavně však dokazuje, že šlo o dobu úpadkovou, spojenou se zapomenutím vlastní tradice. To však není nic nového. Každá tradice, která se nerozvíjí, upadá.

Vůbec nic nevíme o osobě proroka. Komu své proroctví adresoval a co si od toho sliboval? Mělo to vůbec nějaký ohlas? Obrátil se snad na něho (jakožto na proroka) někdo s dotazem na vůli Hospodinovu (na to, co se má stát)? Nebo že by vypustil své proroctví do světa jen tak, necíleně? Možná opravdu není nutné vědět, kdo byl prorok Sofoniáš. Mnohem zajímavější by bylo vědět, kdo byl ten či ti, kdo jeho věštbu uchovávali až do politické katastrofy r. 587 a kdo si ji vzali sebou i na cestu do babylonského zajetí proto, že jeho slovům věřili. S těmi máme cosi společného. Leč i o nich prameny mlčí.

Nezbývá než přejít k textu a vykládat jej v kontextu celého proroctví. Vždyť proroctví končí happy endem (vysvobozením Jeruzaléma) a jásavou apoteózou Boží lásky k svému lidu! Ale nejásejte! Ta „blahozvěst“ (od 3,14 do konce knihy) je dodatek z poexilní doby -viz Novotného Biblický slovník. (Ne že bychom nerozuměli pohnutkám oněch dopisovačů, ale pro samotnou zvěst Sofoniášovu to není podstatné.) Ta zvěst je jasná. Hospodin vzkazuje urbi et orbi: do kopru půjdou všichni a všechno. „Sklidím“ a „vyhladím“ (1,1-4) vše (až na ty „pozůstatky“, lid chudý a nuzný, který se uteče k Hospodinovu jménu - 3,12). Zahradnickými termíny prorok oznamuje, že hospodář se rozhodl „zplanýrovat“ celou zahradu a začít výsadbu podle nového projektu. Řeč dobře srozumitelná tehdejšímu Izraelci. Jen věřit jí mu přijde zatěžko. Není divu. Ta věštba se nezdá pravděpodobná, protože jde proti obecné

víře-přesvědčení, že Hospodin, Bůh Izraele je štítem, ochráncem svého lidu a ačkoliv někdy trestá, někdy odmítne pomoc, v zásadě je garantem, že my, jeho lid, s jeho pomocí, všechny překážky a hrozby zvládneme.

Kdo by chtěl něco namítat proti této víře? Ani Sofoniáš tak nečiní, ale dává jasně najevo, že Bůh je garantem jen svých vlastních projektů. Nikoliv jejich realizací lidskýma rukama. A lidskou akcí je v jistém ohledu i víra.

To je zvláště patrné na našem textu. „Běda městu“ (Jeruzalému), centru ukázkové izraelské zbožnosti. „Nechce poslouchat hlasu, nepřijímá napomenutí, v Hospodina nedoufá, k svému Bohu se nepřibližuje“ (Dvanáct proroků, Kalich 1968)

Co to znamená, že „nechce poslouchat hlasu“ a že „nepřijímá napomenutí“? Že mohlo a mělo (to město), ale nechce? Kde ho asi má slyšet? Jak ho má slyšet, když i proroci jsou jen chvastouni a pokrytci? To město nemůže slyšet nic, jelikož „nedoufá v Hospodina“ a „ke svému Bohu se nepřibližuje. To „nedoufání v Hospodina“ je zřejmou příčinou neochoty naslouchat hlasu a přijímat napomenutí. V důsledku toho se pak velmožové, soudci, kněží i proroci chovají nezřízeně, jak popisují verše 3-4. Nedoufají v Hospodina, znamená, že nemají opravdovou víru. Mají obecnou víru, která jako opravdová víra jen vypadá. Pro proroka je to ale přímo nevíra.

Na rovině náboženské, kultické, víra a nevíra k nerozpoznání splývají. Ani my, vybaveni pojmovým aparátem, nedokážeme vymezit opravdovou víru od pobožných řečí, úkonů a praktik (jakkoli jsou míněny „upřímně“). Prorok je však veden jasnou dedukcí: kdyby náboženské „struktury“ jeruzalémské obce doufaly v Hospodina, nedělaly by to, co dělají. Jak prosté! (jako bychom slyšeli Ježíšovo „po ovoci poznáte je“). Tvrdá slova, kdo je může snést? řekli bychom. Ale ani M. Jan Hus o dva tisíce let později nesoudí laskavěji. Podle něj „autority“, které se tak chovají, jsou, alespoň „pro ten čas“, sluhý Antikrista.

Prorok usuzuje z vnějšku (z činů) na vnitřek (srdce, duši). Není takový výklad příliš zjednodušující? My bychom potřebovali slyšet hlubší, porozumivější pohled do duše takového pachatele nepravostí. Nám je blízký model hříšníka, který upřímně „doufá v Hospodina“, ale, žel, skutky tomu neodpovídají. Vzpomeňme na apoštola Pavla. „Chtění hotové mám, ale abych vykonati mohl dobré, toho nenalézám. Neboť

nečiním dobrého, kteréž chci, ale činím to zlé, jehož nechci“ (Ř 7, 18-19). V tom se poznáváme, to je naše situace. Proroku Sofoniášovi je však srdečně jedno, jaké „chtění“ měl velmož, soudce, kněz či prorok. Platí jen, co udělal. Zachoval-li se blbě, pak měl zřejmě i blbé chtění.

Pro proroky vůbec je nemyslitelná představa, že Bůh je zvědav na nějaká naše vysvětlení. Aby nás pak lépe chápal? Bůh ví všechno i o našem srdci a prorok oznamuje Boží soud a ten nelze zlehčovat tím, že by snad Bůh opomněl vzít v úvahu některé polehčující okolnosti. Otázka proč „good boys“ dělají „bad things“ není pro proroky. To je náš problém.

Je-li příčinou příčin nevíra- nedoufání v Hospodina. Odkud se vzala? Vznikla deviací víry, nebo se naopak víra zrodila z obecné víry jako nová kvalita? Prorok to neřeší. Možná bychom měli číst začátek našeho textu znovu: běda městu vzpurnému... „neposlouchá hlasu, aniž přijímá kázně; v Hospodina nedoufá...“(kralicky) „poslouchat nechce, napomenutí nepřijímá, nedoufá v Hospodina...“ (NEP). Na počátku je tedy vzpoura, jejím výsledkem je nedoufání- nevíra. To je dobře biblické. Čemu ale říká prorok vzpoura? Vzpoura je silné slovo, možná tichá a nenápadná vzpoura. To zní lépe. Člověk zkusí dělat věci „po svém“ a ono to jde. Udělá zkušenost, že Bůh až tak moc do lidských záležitostí nezasahuje. Množí se poznání, že zdar či nezdar nějakého díla nelze přičítat Hospodinu, nýbrž jen lidskému počínání. To proroci šmahem odmítají jako vzpouru. Ta má spočívat už v tom, že člověk si najde svůj píseček, svůj rajón, ve kterém je svým pánem, a Bůh mu do toho nezasahuje. Pak, když se mu zadaří, může být právem na sebe hrdý. To je vzpoura a podle proroků nemůže skončit jinak než zjevným bezprávím.

Bible vůbec netrpí obdivem k lidským výtvorům, Ani nečteme, že by Hospodin se zalíbením shlédl na svůj (Šalamounův) chrám, třebaže byl vystavěn ad maiorem Dei gloriam. Necení si lidský um a důvtip, natož jeho schopnost rozeznávat dobré a zlé (ta „schopnost“vznikla za známých okolností v zahradě Eden). Spíše naopak: *I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zloville člověka a že každý výtvor jeho myslí i srdce je v každé chvíli jen zlý. Litoval, že na zemi učinil člověka a trápil se ve svém srdci. Řekl: člověka, kterého jsem stvořil, smetu z povrchu země, člověka i zvířata, plazy i nebeské ptactvo, neboť lituji, že jsem je stvořil“* .(Gen 6.kap.) Jen Noe našel u Hospodina milost. Hned nás

napadne, že celé Sofoniášovo proroctví je parafrází tohoto slova. Jedinou hybnou silou a takřikajíc slávou člověka je podle proroků jeho víra (naslouchání hlasu, přijímání napomenutí), bez ustání a každého jitra nanovo.

Ale co my s tím dnes? Po tolika staletích, kdy se toho tolik událo? Kazateli, který by chtěl našeho čtyřverší použít a zanadávat si na dnešní společenské elity (každý podle svých antipatií) bych doporučil, aby se nejdřív ujistil, že má ducha prorokova resp. ducha Kristova, aby o něm nakonec neplatil Sofoniášův výrok o prorocích: chvastouni, muži věrolomní.

Pro nás, alespoň podle jména křesťany, je hlavní událostí od dob Sofoniášových Ježíš Kristus. Jak vzdálený je svět pod vládou Říma, pod silným vlivem helenismu, poexilní judaismus s farizejskou zbožností a slavnými rabínskými školami od světa doby prorokovy! Zlá zpráva Sofoniášova se proměnila v nadějně očekávání, že jakýsi mesiáš přijde a dá do pořádku všechno. Co má Ježíš společného se Sofoniášem, který žádného mesiáše nepotřebuje? Je to především silný důraz na víru, kterou Ježíš přímo tematizuje. Tu v Izraeli hledá a po svých učednících požaduje. Nám se zdá Ježíš blízký svým příklonem k hříšníkům. To opravdu u proroků nenajdeme. Ježíš přijímá hříšníky! To někteří interpretují tak, že „Ježíš nás má rád takové, jací jsme“, tj. i s našimi hříchy. To je karikatura, to je kýč. Ježíš nás má rád takové, jací nejsme, ale být máme a můžeme. Neupírá nám (možnou) budoucnost. V tom je také patrný rozdíl mezi prorokem a Ježíšem; v pohledu na lidi a svět. Prorok zná jen bezbožné, co nedoufají v Hospodina, a věrné, co doufají, Ježíš rozlišuje lidi podle toho, jak *zareagují* na Slovo (podle podobenství o rozsévači).

Jde tedy v posledu vždy o akci. Nejdále, po mém soudu, došel Ježíš v podobenství o hřivnách. Pán svěřil své peníze svým služebníkům, nedal jim žádné instrukce, co mají dělat, a odejde. Mohou dělat, co chtějí. Když se pustí do podnikání, negarantuje jim úspěch. Není s nimi ve spojení, nenapomíná je na dálku. Pak ovšem přijde, žádá vyúčtování a zajímá ho jen zisk. Nezajímá ho, že ten, co peníze zakopal, to myslel dobře, že ten hodný hoch se jen bál či že to jen „zvorál“. Není právě tohle naše situace?

Jan Kozlík

(Nejen) psí modlitba

Abych se nezaběh'
a nevěděl jak zpátky
drž mě Pane

A abych neštěkal
na každém rohu
nerval se
nežral
kdejaký blaf
z něhož mi bude špatně
Pane drž mě

Vždyť Ty víš
že se chci rozběhnout po svých
hlučet a rvát se
abych byl všude vidět
a cpát se vším
co najdu ležet u cesty

Nenech mě
prosím
špinit cestu
kdejakou hromádkou

Na šňůře
Pane
drž mě

Radši
nakrátko

Čapí modlitba

Co bych si Bože vážně přál
nemuset v září hnát se dál
zůstat si v hnízdě jako král
mě vábí

Rač dát mi dobrou náladu
ať nejsem nikdy o hladu
a kolem hojnost mokřadů
a žáby

Ať svět je plný komínů
jak v Mělníku tak v Kolínu
v tom na Labi i na Rýnu
a všude

Dej silná křídla čapí skvost
a k tomu zobák ostrý dost
co klapat sám jen pro radost
mi bude

Ještě mě Pane napadlo
jak se tak jeden k tobě modlí
mně nejde jenom o žrádlo
ale ty žáby by mi bodly

Vyslyš mě prosím velice
pošli jen hezké čápice
ne báby
S počasím teplým na mě vzpomeň
a hlavně Pane nezapomeň
ty žáby

Luboš Skopec

Úhrada saláru

Své **hospodaření Českobratrská církev evangelická** zakládá na dobrovolné obětavosti, ať se to týká **sbírek**, nebo **darů**, mezi něž zahrnujeme i příspěvky zvané **salár**, které by jako hlavní zdroj příjmů měly zabezpečit vlastní církevní činnost.

Příspěvek na salár za rok 2016 či dary sboru můžete uhradit osobně v kostele nebo přiloženou složenkou na sborový účet číslo 174 987 837 / 0300. Děkujeme !

Webové stránky sboru - Sborové listy na internetu

Na webových stránkách sboru **www.msenocce.wbs.cz** najdete informace o současnosti i historii sboru, kázání a duchovní texty, fotografie a další materiály. Je zde k dispozici také toto číslo Sborových listů, rozšířené o další příspěvky (viz níže), ale i dřívější čísla.

Elektronická verze podzimních Sborových listů obsahuje navíc příspěvky

- Koncert Jaroslava Hutky – M. Šimek
- Vzpomínkový večer s Kamilou Moučkovou – články z Mělnického deníku - J. Říha
- Text pro Křesťanskou revue – J. Kozlík
- Básně – L. Skopec

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Mšeně u Mělníka.

Farář Mgr. Michal Šimek, bytem v Kosmonosích,
tel.: 608 718 898, e-mail: majkl.simek@seznam.cz.

Webové stránky sboru: www.msenocce.wbs.cz

Bohoslužby se konají každou neděli v 10 hodin.